

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.
NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

LA PENA DE MORT.

Barcelona ha presentat un d' aquets dias un espectacle ben curiós.

Després de cinch anys de seguirse una causa, los tribunals, en nom de la ley, van imposar la terrible pena de mort á Cosme Ramon Pompido, reo del delict de parricidi en la persona de sa esposa, embarassada de alguns mesos.

Lo delict es atrós, tant atrós que subleva los sentiments més íntims del ànima; es lo sacrifici brutal de una dona qu' era esposa y havia de ser mare, y de una criatura pròxima á venir al mon, sacrifici realiat pel mateix pare d' aquesta última.

Y no obstant, quan vá saberse que 'l criminal era condemnat á mort, van comensarse á moure algunas influencias en favor del indult; pero quan vingué la noticia de que la sollicitud de indult era negada... ¡oh! llavors vá ser un desbordament de reclamacions, de gestions, de telégramas, de sollicituts y de passos de totas menas, per arrancar de las mans del butxi á la víctima senyalada.

Corporacions científicas y literarias, representacions de partits polítichs, personalitats més ó ménos elevadas, autoritats grans y xicas... en una paraula, tothom

que tenia alguna relació á Madrit, vá posarse en moviment ab un afany incansable.

La premsa, ménos lo *Brusi*, qu' en cassos semblants sab tancar las sévas entranyas dintre 'l calaix de la taula del director, la premsa no feya més que publicar telégramas aixis los que s' enviavan, com los que 's rebian; no feya més que dar noticias del reo: l' un diari deya que havia tractat d' envenenarse, pero qu' en justa consideració al escarceller, fent un acte de noblesa y per no comprometre'l, l' hi havia entregat lo veneno y revelat lo fatal intent que duya; l' altre explicava que durant la seva llarga presó havia guardat una conducta exemplar que feya creure en un bon arrepeniment; un altre parlava de la seva edat y fins de la seva figura; un altre per últim, del seu estat d' animo; en un mot, Barcelona casi no s' ocupava d' altra cosa que de cotisar accions ab molt interes y de cotisar desinteressadament esperansas sobre l' indult de un reo.

Un home virtuós, eminent, útil á la societat, á pesar dels seus mèrits, serveys y beneficis, tal vegada may hauria pogut cridar l' atenció de tot un poble, com la crida 'l parricida Cosme Ramon Pompido, durant una senmana.

Y ¿perqué no hem de dirho tot? Tal vegada no hauria sabut despertar, no la curiositat, si no l' interes y fins las simpatias que un criminal despreciable.

¿Volen dir que per amparar á la virtut y protegir al mèrit, las corporacions més respectables de Barcelona, los comités dels partits polítichs, las autoritats, la premsa y las personas d' upa, distreuran un sei instant de las sévas ocupacions habituals ó gastarian solament l' import de un telégrama de déu paraulas?

¡Ah! jo 'ls asseguro que no, sobre tot si la virtut fos molt modesta ó 'l mèrit no 's presentés ab un aspecte teatral d' aquells que poden posar en evidència als mateixos que s' hi acostan, baix capa de protecció

Y no 's diga que ni la virtut ni 'l mèrit tenen exposada la vida com lo reo á qui la ley condemna. Virtuts hi ha que moren de fam, avants de rendirse; mèrits que sucumbeixen de consunció, avants de trobar una mà benefactora que 'ls ampari. La indiferència ó l' olvit fan no pocas vegadas l' ofici de butxi.

No censuro á Barcelona per lo que ha fet en favor de un paricida, per quan m' hauria de censurar á mí mateix, que també he contribuít en tot quan he pogut á que se l' hi concedis lo desitjat indult.

Tot lo que ha succehit revela bons sentiments per part de molts, y demostra que la sensibilitat s' encomana com los contajis.

Pero de tots modos es millor veure á un poble sobretit y frenetich demanant la vida de un home, que no congregat al peu de un patibul, contemplant la seva execució, com qui contempla un espectacle públich.

Aquí lo censurable es qu' existeixi encare dintre de

las nostras lleys una pena tant bárbara, tant anti-religiosa, tant anti-natural, com la pena de mort. ¿Perqué no hem d' esborrarla en nom de Déu, en nom de la naturalesa, y fins en nom de la mateixa conveniencia social?

¿No es un verdader contra-sentit, lo que fém los homes de sentiments honrats, quan tenim de interesarnos per un criminal? ¿Y qui 'ns hi obliga? ¿Qui remou las fibras del nostre cor?

La ley, que al imposar la pena de mort á un criminal, lo converteix en una especie d' héroe, trayentlo de l' obscuritat y posantlo á la llum, alsantlo desde l' abisme del despreci fins á l' altura de la compassió pública.

Perque 'l criminal condemnat á mort, es un reo que ha de tenir la seva pena, pero es també una víctima, y las victimas sempre inspiran llástima. Y veus aquí com lo rigor exagerat, ó la forma repugnant d' aquest rigor pot fer que un criminal acabi per ser objecte de una especie de apoteosis.

Lo reo Cosme Ramon, condemnat á cadena perpétua, hauria marxat á cumplir la pena, desconegut, olvidat, despreciat, sense un consol, si 'l seu cor es sensible; sense cap motiu d' orgull, si es vanitós.

Pero, 'l reo Cosme Ramon, condemnat á mort é indultat després, anirà á cumplir la cadena perpétua; pero hi anirà, podentse alabar de que durant alguns dias ha ocupat l' atenció y ha excitat l' interes de tot Barcelona

Menos mal, si aixó l' hi serveix per correjirse y reconciliarse ab la societat; pero ¡ay! si no arribés á comprendre que lo que s' ha fet per ell no s' ha fet pel criminal, no s' ha fet pel parricida, sino per la repugnancia que inspira l' espectacle del patibul! ¿No podria succehir que 'l crim arribés á ser considerat un camí de celebritat com qualsevol altre?

No hem demanat l' indult de un criminal, sino l' abolició de una pena bárbara. ¡Que consti!

Lo quint manament de la ley de Déu diu: «No matarás» y no fá distinció de legisladors, ni de jutjes, ni de butxins.

Lo códich de la naturalesa humana que duhém grabat en la conciencia 's rebela contra tota mort violenta.

Y 'l sentiment social... ja ho acabém de veure: tenim de comprar lo consol de obtenir un indult, passant per la vergonya de protejir á un criminal

Legisladors: cumpliu ab Déu, cumpliu ab la naturalesa, cumpliu ab la societat: aboliu per sempre la pena de mort, y aboliu també en compensació lo capritxós dret de indultar.

Que 's compleixi la justicia; pero que la justicia no siga bárbara; que siga sempre humana!

J. ROCA Y ROCA.

¡FOCH!

Quan era passant de notari, al mateix replà de l'escala de casa, dalt del quint pis, hi vivia una vehina, que no han vist res més guapo, ni més esquerp.

Era esbelta com una gacela; però això sí, bastava estirar la mà o dirli no més que una paraula... y fugia y s' evaporava, y moltes vegades no sense deixar darrera seu un rebufo que al rebre'l, me quedava patidífus.

Quants cops deixava l' paper sellat sobre la taula, y treya l' cap al balconet de darrera, no més que per veurela. Però l' dia que tenia la dita de contemplarla, lo goig no m' durava més que un instant. Per apoch apoch que anés, encare no treya l' cap, ja se sabia, un malehit l'loro qu' ella tenia al balcò, que jo crech que havia sigut de algun militar, cridava:

— ¡Quién vive!

Y ella, adonantse de mí, girava qua y tancava el balcò de una revolada.

En ma vida hi vist un animal més llest y més inoportú.

* *

Sempre me 'n recordaré.

Era un diumenje d' istiu, y jo com tots los diumenjes feya la matinada, ab lo balcò obert de bat a bat, y ajegut sobre l' llit de la manera que vostés poden figurarse, tractantse de un dia xafugós.

Estava endormiscat: sentia las horas de Santa Maria del Mar y l' volar dels mosquits; però 'ls meus ulls no s' obrian. ¡Quina nyona més deliciosa! De repent me sento com unas unglas sobre la cama dreta; obro 'ls ulls esparverat y m' veig lo lloro a sobre, que m' mirava ab lo coll tort, las plumas del cap estarrufadas y 'ls ulls vermelloso.

— ¡Y are? ¿D' hont ha sortit aquesta bestiola?

Salto del llit, me vesteixo, miro al balcò de la mèva vehina (se anomenava Marieta; la portera m' ho havia dit) y veig que la gabià del lloro era oberta.

Tot acabantme de vestir y empolaynantme, concebeixo un pensament. ¿No es lo lloro l' que fins are t' ha privat de ferli l' amor? Donchs, ell m' ha de obrir las portas de casa seva. L' hi aniré a portar, y haurá d' escoltarme vulgas no vulgas.

Ja hi estich anant, ab lo lloro agafat a l' indice de la mà dreta. Lo cor me fa trip trap. Agafo la campaneta; truco: ningú respon. Torno a trucar: igual silenci. Per últim miro pèl pany de la clau y una fortor de socarim, una bravada inaguantable m' fa enretirar la cara.

— A n' aquest pis s' hi cala foch! exclamo.

Però avants de dar un escàndol, corro al mèu balcò: miro, y veig que del balcò d' ella, feya pochs moments sense novetat, sortia una columna de fum.

* *

L' amor al pròxim, l' abnegació y uns quants rudiments de gimnástica m' incitan a fer lo que no més hauria fet per aquella xicota: saltar de l' un balcò al altre, a riscos d' anarme a estrellar al fondo del cel obert.

Ab lo lloro a la espatlla, mentres ab lo bech se m' agafava a l' orella per anarse'n més amunt, realiso felisment lo salt dels balcons.

¡Válgam Déu quin espectacle!

Ella, la Marieta, ajeguda al llit, mitj asfixiada. ¡Qu' hermosa qu' era! Las cortinas de l' arcoba arboladas: lo quarto tot plè de fum.

— Foch!... Foch!... Foch!... crido jo ab véu desesperada.

Y l' lloro, que s' havia quedat a la barana del balcò, repetia: — Foch!... Foch!... Foch!...

La Marieta obria 'ls ulls, y en tant jo m' agafava a las cortinas inflamadas y las tirava a terra y a paladas las apagava.

— ¿Qui hi ha?... ¡Lladres... Vágissen!... cridava ella tapantse ab los llensols, més groga que la cera.

Y jo tot era treballar, mentres que per l' escala pujava tot lo vehinat y espanyava la porta, y 's precipitava dintre del pis.

— Senyors, no ha sigut res, deya jo: s' han arbolat unas cortinas... y tot está apagat. No 's molestín... gracias... ja poden tornarse'n.

Ella s' havia tirat una bata al damunt y ab prou feynas, quan vá quedar sol lo pis, vaig poderli explicar lo que havia succehit: la visita del lloro, l' desitj de tornarli perque no estés ab ansia, l' descubrimient del incendi, y no obstant, ni m' ho vá agrahir. Potser se figurava que tot era una farsa.

Vaig tornarme'n al pis plè de desconsol y de dolor. Fins llavors no m' vaig adonar de que tenia totas las mans embollifadas.

* *

L' endemà ella y jo 'ns varem trobar al replà de l' escaleta. Jo passava sense dirli res, y ella vá adonarse de que duya las mans envenadas, y que ab prou feynas podia obrir.

— ¿Que tant mateix se vá fer mal? vá preguntarme.

— ¡Y de quina manera! l' hi vaig respondre.

— ¡Pobret! vá murmurar.

Aquella esclamació vá recompensarme de tots los mèus sacrificis.

Varem enrahonar una estona, y ab l' excusa de curarme m' vá invitar a entrar al seu pis. ¡Com que jo no tenia ningú que m' cuidés!

Davant d' aquella próba del mèu arrojo vá haverse de convence de que l' dia avants realment havia fet una heroicitat. Del convenciment vá venir la simpatia; de la simpatia la ternura; y de la ternura...

¡Oh! No vaig poder ferhi mes: l' hi vaig fer una pintura tant viva del amor que sentia per ella, y ella m' vá expressar de una manera tant complerta l' agrahiment que per mi experimentava, que apenas acabava de lligarme l' última vena, no m' vaig poder contenir, y vaig acostar los meus llabis a la seva mà, més blanca que la neu, més tersa que l' marfil.

En aquell moment ni temps vá tenir ella de irritarse, perque en lo balcò vá ressonar un crit gutural, exclamant:

— Foch!... Foch!... Foch!...

Era l' lloro. Ella vá llensar una gran rialla.

Y jo en lo resto del dia, com que no podia treballar, vaig passar lo al seu costat y vaig riure tant com ella.

Aquí tenen un epissodi de la n'eva vida de fadri.

A. DEL F.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Proposo una idea als propietaris del gran teatro del Liceo, que, com sabeu, es una casa que la major part del any está sense inquilinos.

Are que, segons diuen, van a comensar las obras de restauració, seria un acte de justicia que 's coluqués al saló de descans o als corredors o a la platea una serie de lápidas de mármol que diguessen poch més o menos:

AQUI JAU D. FULANO DE TAL,
tingué l' empresa desde tal dia a tal altre,
Yá deixarhi 'ls ossos
y un diposit de quatre mil duros
que ha servit per la restauració del teatro.

R. I. P.

Y are no m' preguntin lo que ha succehit en aquell fúnebre teatro. La contaduria es lo diposit dels empresaris; quan se n' hi fica un, encare que siga pels seus propis peus, ja está lles! Las operas no son operas, sino absoltas, y 'ls propietaris forman lo dol y son los hereus.

Als pobres empresaris ¡que Déu los haja perdonat!

Als propietaris: ¡que Déu los fassa bons!

Una pianista de 14 anys ha donat dos concerts en lo Principal. La senyoreta Brito, que aixis s' anomena, si estudia podrà arribar a dominar aquest difícil instrument; però si creu algú que ja desd' are ha de competir ab la Sofia Menter, perdrá la posta miserablement.

La jove pianista es un futuro, que lo mateix podrà ser futuro perfecto que futuro imperfecto. Tot depen d' ella y dels seus professors.

La bailarina Tagliatella, que per indisposició de la Lauratti, s' ha encarregat de ballar en la *Clumenea*, ha sigut rebuda ab benevolencia pèl publich d' aquell teatro. Los amants de las donas guapas ja tenen *tella tagliata*.

La *Jupa blava* d' en Riera y Bertran, música del mestre Vilar, es una joguina d' escassas pretensions, té un argument senzill y una versificació correcta. En la música hi descollan una cansó de tiple, un tercetino de tiple, contralt y tenor y un duo de triple y baix.

En quan a la *Voz pública*, es un arbre que dona cada any fruita diferent; o com si diguésem: un quadro nou ab lo mateix march de sempre. Los fets principals que han ocorregut están presentats ab verdadera gracia, y l' públich no 's cansa de aplaudirlos. Veritat es que aixis l' empresa com los artistas, hi posan lo coll, y ja sap tothom qu' en *Coll y Britopaja*, per aquestas cosas hi té la mà trencada.

Lo fondo moral de l' *Anada a Montserrat* es lo següent: «Es més convenient haver rebut un favor que no pás haverlo fet». Jo m' guardaré, donchs, de ferne cap als autors del arreglo, no fos cas que me 'l fessen pagar car. Però sense ferlos favor, haig de dir que l' obra, arreglo del francès, está plena de xistes, tenint tipos, entre altres lo del protagonista, pintats de má de mestre.

Si l' mérit de una producció d' aquest género consisteix en fer riure, aquest resultat se logra complertament. La familia del Sr. Vila a l' estació, a Montserrat y a casa seva está sempre en caràcter. Tal vegada l' lipo dels dos xicots que pretenen la mà de la nena, siga una mica convencional: aquella manera de ferse la guerra y de ser amichs, avuy dia no s' estila gaire.

Però no hèm d' anar a buscar pèls en una producció, que no 's proposa més que fer passar l' estona agradablement, y qu' en realitat compleix lo seu objecte.

N. N. N.

LO BARÓ DEL FASOLET.

Tremolant pèls anys y l' fret, en reunió molt numerosa, digué ab véu molt llastimosa lo Baró del Fasolet:

«Escoltéme un sol moment, angelicals fillas d' Eva, y tal vegada un consol trobi en vosaltres ma queixa. Soch Baró. tinch setanta anys, ja m' acosto a la vellesa; dins mon palau majestuós guardo quantiosas riquesas; en las montañas y l' pla posseheixo grans hisendas, que m' donan molta abundó d' avellana atmetlla, llenya, oli, canem, ordi, ví. blat de moro, suro y xexa. Mès ab tot y tant tresor ma dita no es pas complerta, perque, ab pena, os tinch de dir que soch viudo, fillas mèvas. Desde l' moment malhaurat qu' he perdut la companyera, l' alegria y lo plaber m' han deixat ab molta pressa, y m' trobo sols rodejat de la més crudel tristesa. En estat tant dolorós, en situació tant inquieta no hi puch pas seguir més temps si la vida no vuol perdre; y os demaro per favor que si hi ha alguna donzella d' entre vosaltres, que vulga acceptar la mèva oferta, desde are l' hi faig present de mon nom y mas riquesas. La que ab mí 's vulga casar tindrà bèn curta la feyna. Quan jo m' llevi m' ha de dur la roba a la capsalera; las mitjas m' ha de ficar lligant del calsat las betas, perque a mí m' ho prohibeix lo volum de la ventresca. Aixis que salti del llit m' ha de donar l' aygua fresca, un cop net, m' ha de passar pèls cabells la pinta espessa, deixantme ab cuidad y gust bèn mitjanada la ctenxa. Fet aixó te de cuidar que a las horas establertas, se m' presentin al gust mèu bèn arregladas las vesses; y fins al vespre, res més té de fer la Baronesa, qu' ajudarne a despullar quan me 'n vagi a fer noneta. Com té de ferme tant sols a la barba quatre festas, y jo, encare que jóve, 'ls anys ja m' pesan molt a la esquena, no es pas fácil que l' Senyor nos envihí descendencia, y quan jo mori quan Déu cridarme a n' ell se servesca, queda mestressa de tot la senyora Baronesa.»

Acabá tot satisfet la seva arenga, ab catxassa, y totas van dar carbassa al Baró del Fasolet. Mès al cap d' una mesada, de la mateixa reunió que l' hi habian dat lo nó tantas pells a la vegada, al palau van acudí ab las caras rialeras, déu viudas y vint solteras per darii totas lo sí. Ja era tant feya un instant que l' Baró no respirava, una monja l' custodiava ab lo cap baix y resant; y quan en hora oportuna obriren lo testament, varen trobar que a un convent deixá tota sa fortuna. Al contemp ar aquest fet, tothom veijé ab estranyesa, que no faltá Baronesa pèl Baró del Fasolet.

BALDOMERO ESCUDÉ VILA.

ESQUELLOTS.

Tot lo que adelanta Catalunya, Madrid s' ho torna emportar.

S' ho emporta en forma de contribucions, y quan las contribucions no bastan, ja venen questions com la de enllás, la de la aglomeració o la de las rifas, y cap a Madrid faltan comissions.

Si no fossen las comissions catalanas, las fondas madrilenyas haurian de plegar.

Per la qüestió del enllás hi han anat comissions de la dreta, y comissions de l'esquerra; comissions del Ajuntament y comissions de l'Empresa; es á dir un verdader diluvi de comissions.

Durant una pila de dias á Madrid no 's parlava de res més que del nivell y del túnel, y 'ls comissionats de l'una y l'altra banda inundavan los ministeris y 'l saló de conferencias y assallavan als diputats y als ministres pels carrers y á casa seva.

Per últim lo govern ha tingut una gran idea: formar una comissió mixta, tants per banda y á barallarse! Després, si no s'enten, lo govern farà lo que l'hi donga la gana.

Per aquestas alforjas, no necessitavam viatge.

Aquesta setmana s'han fundat no més que deu ó dotze banchs.

Hi ha hagut dia que las accions de un banch determinat han pujat un déu per cent.

Es á dir los que tenian cent accions, s'han ficat mil duros á la butxaca, sense saber de ahont cauhen. ¡Y qu'encara hi haja qui parli de minas d'or y de plata!

Cal Avuy dia, la millor mina es una mina de paper.

Entre 'ls banchs que s'oviran, n'hi há un que pot prestar una verdadera utilitat. No sé 'l títol que tindrà; pero coneix l'objecte que 's proposa.

¿May dirian quin es? Deixar diners sobre prendas á un interes molt módich y matar l'usura de las actuals caixas de prestamos.

Avuy aquest banch no farà gran cosa ja que tothom es rich, y 'l que no, es porque vol.

Pero quan vinga l'hora de cumplirse las profecias; quan la fortuna de molts estiga entre las mans de pochos quan soni 'l petardo y desapareixi donya Baldomera; llavors tot serà empenyarse 'l matalàs y la levita, y fins la terrissa de la cuina per poder menjar un plat d'es-cudella.

Ja veuhen si t'è porvenir aquest banch. Jo 'l titularia banch del cul del sach ó banch de las engrunas.

Al portal de la Casa de Maternitat y Expositos, carrer de Ramalleras, hi ha una rejola ab un inscripció que diu:

Depósito episcopal.

Tè la paraula 'l bisbe.

A dos personas importants de Madrid los van robar lo rellotje.

Van donarne part á la autoritat, la policia 's vá moure y 'ls rellotjes van ser rescatats mediant lo pago de una cantitat módica.

Y 'ls lladres? No han sido habidos. Y are vajan dihent que la policia no serveix per res.

A una senyora de Barcelona van robarli 'l portamonedas, y quan menós s'ho esperava se l'hi vá presentar un lladre tornantli y declarantse autor del robo. A pesar d'aquesta bona acció van detenirlo.

Si aquest lladre hagues sigut á Madrid no hauria hagut de perdre la vergonya.

Entenentse ab algun de la policia s' hauria fet la devolució y encare l'hi haurian donat alguna coseta. ¡Lo qu' es no saber las cosas!

A Roma han canonisat á varios sants. Ja era hora. Perque á sants y á minyons, no 'ls prometis que no 'ls dons.

Contra l'enllás á nivell ha protestat lo bisbe, y protesta l'Ajuntament. De manera que aquest enllás no pot ferse ni pèl Civil, ni per l'Iglesia.

L'empresa que 'l patrocina, protegeix una immoralitat, es á dir protegeix l'amor libre.

Francament, tenen rahó 'ls del túnel. Certas cosas que 's fassan; pero bèn amagadas, y la millor manera de que no 's vejín, es que passin sota terra.

Tant mateix lo carril anirà desde Monistrol á Montserrat.

Diu un periódich ab motiu d'aquesta novetat: «Es molt probable que per la mateixa via baixarán los frares.»

Lo célebre Bidel y una domadora s'han desafiats á entrar cada hu dintre de la gabia ab totas las fieras del altre.

Préu de la posta: 10,000 franchs, y que l'entrada integra del espectacle será cedida á las casas de beneficencia.

Si jo fos lleó, ja sé qui perdria. La domadora. Una dona sempre es més apetitosa.

A Roma s'ha entaulat un procés molt estrany per causa d'estafa.

Se tracta de un aucellaire que tenia un lloro que sabia dir lo pare-nostre en cinch idiomas diferents.

Una beata farinera, enamorantse d'aquesta bestiola, va comprarla donantne un centenar de duros. Pero ab lo cambi de casa 'l lloro no deya 'l pare-nostre ni en italiá.

Posadas las cosas en clar, va resultar que l'aucellaire era ventriloquo, y que 'l lloro no sabia fer res més que moure 'l bech.

Per una beata la cosa t'è molta importancia. Ella volia un lloro católich y l'hi vá sortir mut y librepensador.

Dialech cullit al vol: —Noy, en aquests temps, sense diners no 's pot fer res.

—¿Cóm s'enten? Donchs jo sense diners faig una cosa.

—¿Qué fas? —Deutes.

QUESTOS.

Una coqueta deya: —No voldria ser reyna per res del mon. —¿Vosté no voldria ser reyna? No m'ho farà pas entendre.

—Ho entendre si l'hi dich un dels motius: las reynas no poden amagarse 'ls anys. —No diga més; ho comprench.

Un gendre explica á un company com un carruatje en que hi anava la seva sogra, havia volcat fentse micas.

—¿Y la t'eva sogra no hi vá petar? —¡Cal! ¡Es tant llestat!

A un pobre xicot, després de tres anys de matrimoni, se l'hi ha mort la seva esposa.

Un amic del viuó l'hi diu pera consolarlo: —Noy t'acompanyo en lo sentiment... Has tingut una gran perdua. —He perdut, si; pero no tant com te figuras, respon lo viuó.

—¿Cóm s'enten? —Jo t' diré: quan me vaig casar tenia 8 rals justos; are tinch pesseta y trenta. Con que ja ho veus; al capde-vall no he perdut més que quatre quartos.

Davant de un tribunal, en una sessió pública, hi compareix en qualitat de testimoni una dona d'alguna edat.

—¿Quina edat t'è vosté? pregunta 'l president. —Vosté dirá, respont la dona.

—¿Y cóm vol que ho sápigam? —Quan vosté era xich, jo era una nena que duya la llet á casa seva... Per cert qu'encara no l'hém cobrada.

L'auditori esclata en una gran rialla.

Conversa moral. Un amic pregunta á un altre amic: —¿Y donchs que ja t'ho has deixat corre. allò d'aquell tráfeh ab l'Emilia?

—Naturalment! —¿No t'estimava? —Al contrari, 's moria per mi. —¿Y donchs?

—Res, ja veurás; se l'hi ha mort lo marit y ja per mi no t'è cap alient.

En una tertulia parlan dels grans pintors que han ilustrat á l'humanitat.

Una senyora, que á pesar de ser molt casulana sab l' historia de Murillo, de Velazquez, del Ticiano, y de Rafael, quan son á tractar d'aquest últim, exclama: —D'aquest no me 'n parlin.

—¿Y aixó? —Com á pintor l'admiro; pero com á home, francament devia ser molt mal educat.

—¿Quin dato t'è, senyora, per creure una cosa semblant? —¿Pregunta quin dato? Friolera. ¿No ha llegit l' historia dels seus amors? ¡Bah! Vaya una manera que vá tenir de comprometre á la Fornarina!

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I. Negociant en hu-segona es precis hu-tres tractant, fentho aixís, y cavilant si passa b' alguna estona. Jo fá poch que m'hi dedico y á fé no puch dirne mal. Tinch dos-terça, tinch total, algun diner y un gros mico.

MIQUEL VILASECA.

II.

Tot en Pasqual á l'Agnés per la dugas de sa filla, constantne á hu ser pubilla la més rica del Vallés.

PAU SALA.

ANAGRAMA.

Un tot vol fer una tot que després de haver total, tú no total al portal del cementiri d'Olot.

AGUILETA.

CONVERSA.

—Hola Pepeta. —Hola Joan. —Tonta perquè no t'casas? —Perque no trobo casador. —Jo t' n sé un. —¿Cóm se diu? —Entre tots dos ho havém dit.

F. SEÑARGUS.

COMBINACIÓ.

Ripollet, Collbató, Gracia, Malgrat, Pineda, Vilanova.

Posar aquests noms en columna de manera que diagonalment digan lo nom de una vila catalana.

EX-BOLEA n.º 1.

TRENCA-CLOSCAS.

Serra-Llana.

Ab las lletres que componen aquestas duas paraulas formar lo nom de un carrer de Barcelona.

XOCOLATÉ.

TRIÀNGUL.

.
.
.
.
.

Vertical y horisontalment: 1.ª ratlla, una cosa que 's fa ab fil; 2.ª al mar y á las montanyas; 3.ª un animal que neda y vola; 4.ª un altre animal; y 5.ª una vocal.

E. TOLRA F.

GEROGLÍFICH.

II X VII
re
N K D
I i X X

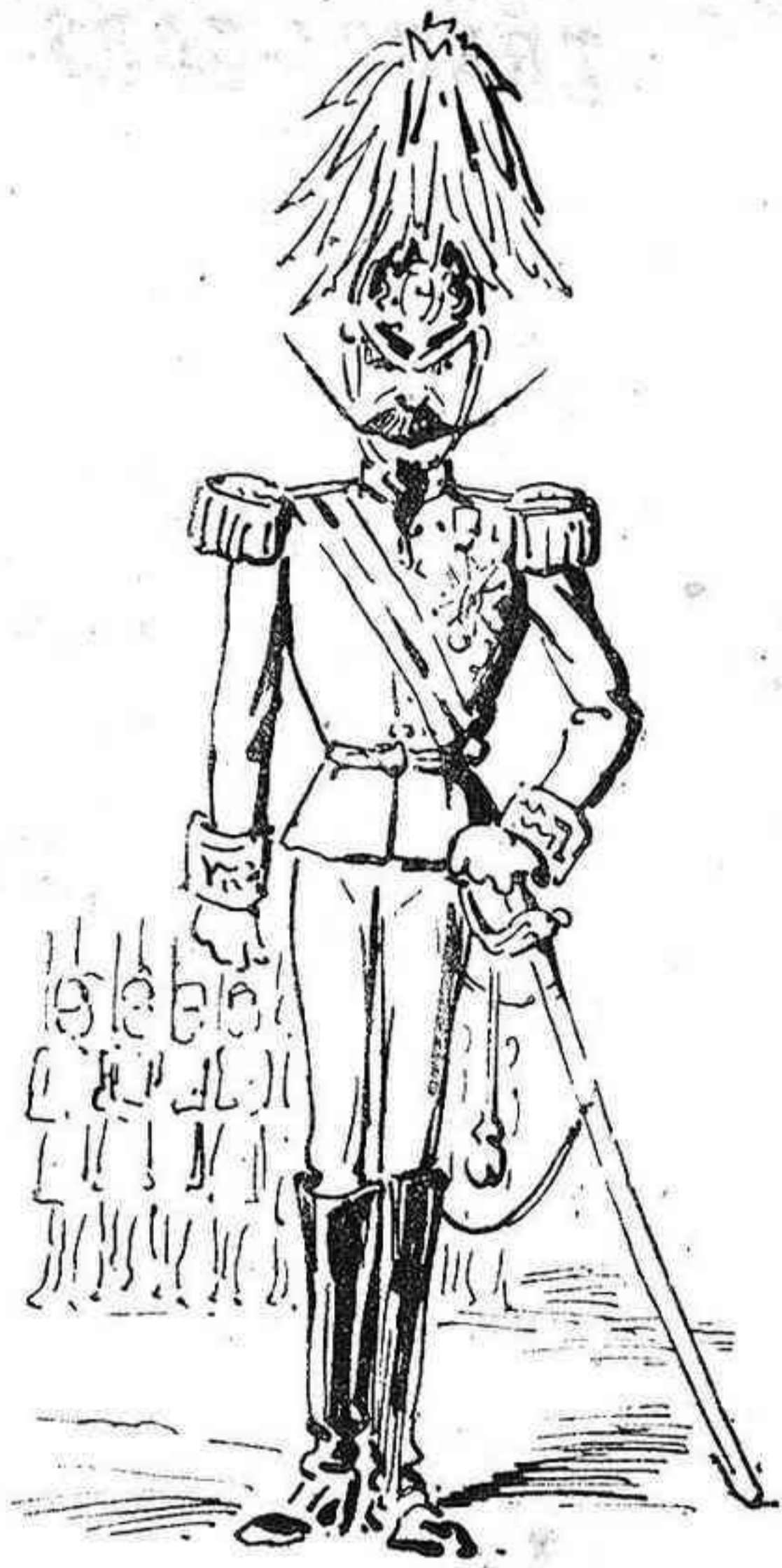
T. TOSALET.

SOLUCIONS

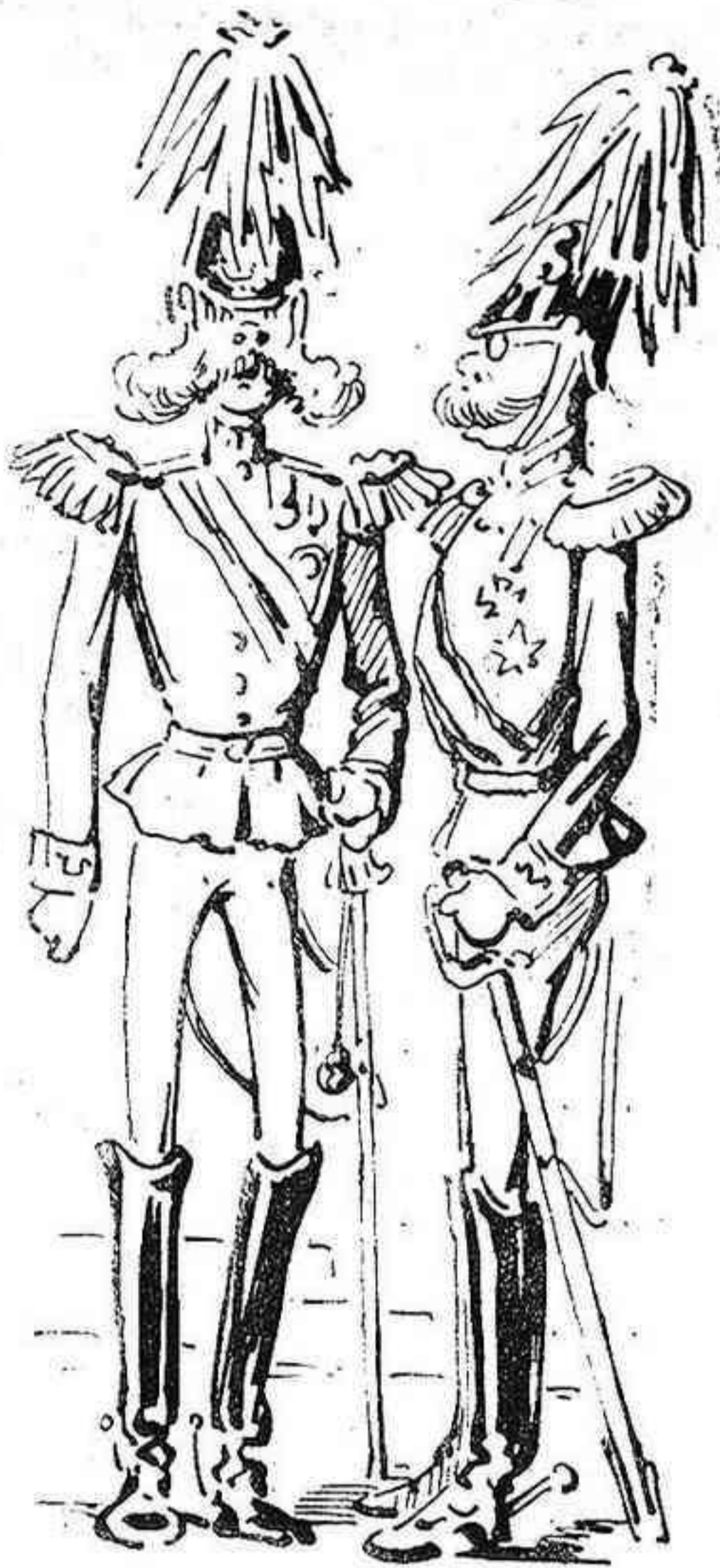
A LO INSERTAT EN L'ULTIM NÚMERO.

- XARADA 1.ª—Fi-am-bre-ra.
- IDEM 2.ª—So-ta-na.
- SINONIMIA.—Apunta.
- MUDANSA.—Niu-Viu-Riu-Diu.
1 2 3 4
3 4 1 2
4 3 2 1
2 1 4 3
- TRENCA-CLOSCAS.—Severian
- LOGOGRIFO NUMERICH.—So^r
- GEROGLÍFICH.—Tres tres
més gre

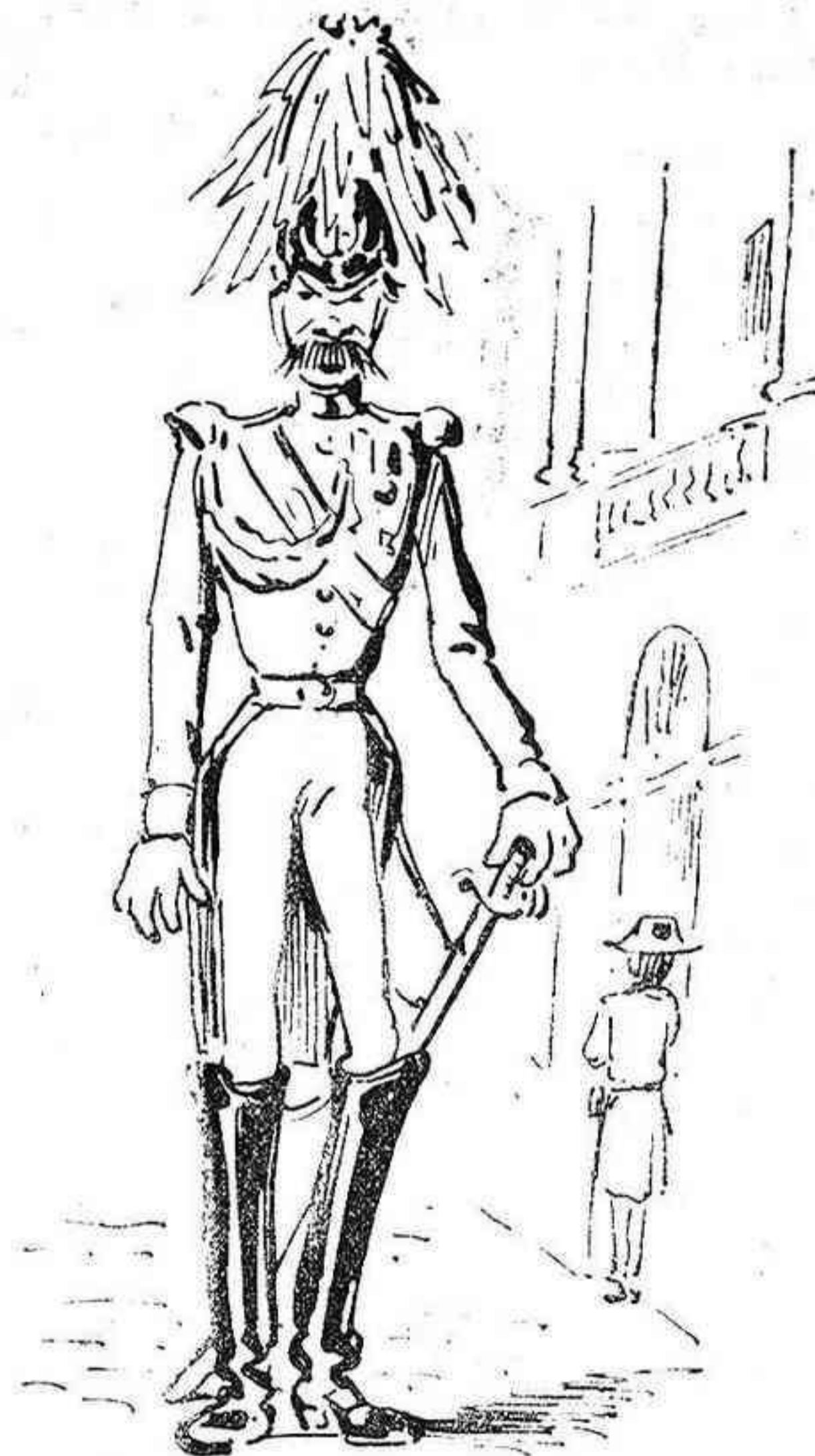
LO NOU UNIFORME DELS GENERALS ESPANYOLS.

Mirin aquest general espanyol ab l' uniforme nou.

¿No es veritat que no hi á diferencia ab un general prussiá y austriach?

¿Ni ab un municipal de caball?

—Cabo de guardia. ¡El general!

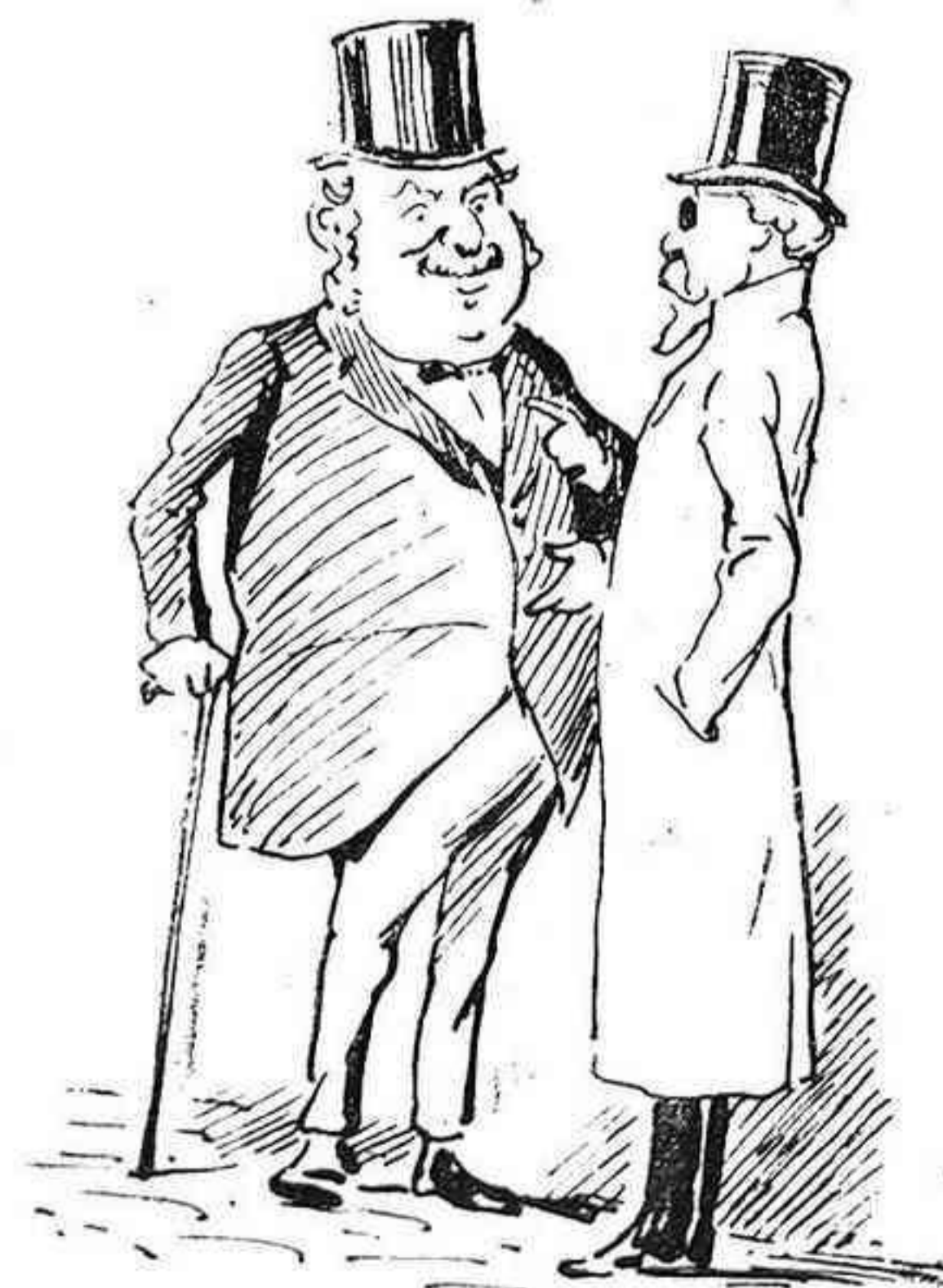
—¡Bruto! ¿No vés que es un municipal?

—¡Pobres! Are sembla que 'ls generals los hi han prés l' empleo. ¡Quina gana!

—Are creya qu' era el general, y es un de los nuestros.

—Ja véu, que digan lo que vulgan dels nostres uniformes... Fins lo govern los copia.

atala palla
10, 21 y 22